

Отже, «суб'єктно-суб'єктна» парадигма навчальної діяльності, яка направлена на організацію навчального процесу у формі пошукової, дослідницької, проблемної дискусії реалізується у невимусненій атмосфері шляхом творчої співпраці викладача і студента.

Чистов С. М., канд. екон. наук, доц. кафедри
макроекономіки та державного управління

ПЛАНУВАННЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ ВИКЛАДАЧА

Аудиторна робота викладача в рамках навчального процесу нагадує видиму частину айсбергу. Те, що перебуває нижче умовної ватерлінії, можна вважати його етапом, пов'язаним з підготовкою до лекційних, семінарських і практичних занять. Ця підготовка стосується і викладача і студента. На цій стадії завданням студента є підготовка до аудиторної роботи, що включає виконання домашнього завдання (опанування навчального матеріалу, підготовка рефератів, есе, розв'язок розрахункових завдань і т. п.).

Підготовка викладача до аудиторної роботи неможлива без планування останньої. Таке планування вимагає побудови роботи викладача на стратегічних засадах. Такий підхід задекларований у Робочих навчальних програмах кожної дисципліни. Однак викладачеві доводиться працювати в умовах, що постійно змінюються. З року в рік змінюється студентський контингент і рівень підготовки студентів, розвивається економічна наука, змінюється поточна економічна ситуація, удосконалюються навчальні технології, більш досвідченими стають викладачі. Урахування цих факторів у викладацькій роботі є запорукою ефективної аудиторної роботи.

Лекції. В умовах, коли майже кожна дисципліна забезпечена підручниками і навчальними посібниками, переказ їх змісту під час лекційних занять не відповідає сучасним вимогам. Набуває поширення тенденція проведення викладачами лекцій з використанням ілюстративного матеріалу. Для цього призначена комп'ютерна програма Power Point, яка дозволяє демонструвати слайди, на яких міститься інформація різного типу: звичайний і структурований текст; структурно-логічні схеми; формули, діаграми, побудовані за допомогою комп'ютерної програми Excel; таблиці; малюнки; фотографії; аудіо- та відеофрагменти тощо.

Для візуального супроводження однієї лекції тривалістю 80 хвилин оптимальна кількість слайдів — 20—25 од. Творчий підхід до формування «слайд-курсу» дисципліни дає можливість достатньо ефективно реалізувати місію лекційних занять.

Семінарські та практичні заняття. Спілкування викладача зі студентами у традиційному режимі (запитання — відповідь — оцінювання) не дає можливості повноцінно реалізувати потенціал семінарських і практичних занять як засобу засвоєння студентами навчального матеріалу дисципліни. Аудиторна робота повинна бути різноманітною. Це пов'язано з тим, що завдання, які викладач пропонує студентам, мають формувати різні фахові компетенції. Звідси випливає необхідність застосовувати не лише традиційні форми навчання, а й такі технології, як: бесіди, дискусії, робота в міні-групах, тестування, конференції (обговорення рефератів, есе), кейс-метод, анкетування й обговорення його результатів, розв'язок елементарних і комплексних розрахункових завдань, ділові ігри та ін. Арсенал використовуваних технологій залежить від специфіки навчальних дисциплін, кількості кредитів (годин), що відводяться на аудиторні заняття та інших чинників. Адекватною специфіці завдань має бути й система оцінювання знань, умінь і навичок студента. Виконання різних за складністю завдань має оцінюватися за різними шкалами (критеріями). Таке можливе за умов прозорості системи оцінювання.

Етап, пов'язаний з підготовкою викладача до лекцій, семінарських і практичних занять, не менш відповідальний ніж сама аудиторна робота. Така підготовка потребує набагато більше часу ніж тривалість лекції чи семінару. Ефективність аудиторної роботи суттєво залежить від уміння її планувати і втілювати ці плани у навчальний процес.

*Швиданенко Г. О., канд. екон. наук, проф.,
Масліченко О.М., канд. екон. наук,
Бойченко К.С.,
кафедра економіки підприємств*

АУДИТОРНА РОБОТА ВИКЛАДАЧА І СТУДЕНТА: ДОСВІД І НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Основна задача вищої освіти полягає у формуванні творчої особи фахівця, здібного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної діяльності. Рішення цієї задачі навряд можливе тільки шляхом пе-